



A les societats tradicionals pirinenques, com l'andorrana, les cases ho són tot, apleguen el concepte de família i patrimoni i es converteixen en els elements principals de l'organització social. La casa Rull de Sispony fou una de les més riques de la parròquia de la Massana. Al llarg dels segles ha conegut èpoques de més o menys prosperitat, s'hi han comprat i s'hi han venut terres, s'han endeutat i s'han recuperat. Sota aquest sostre han viscut hereus i cabalers, pubilles i joves, mossos i criats, seguint el fil de la història del país i evolucionant amb ell. Una gran casa com aquesta és un organisme viu, que creix i s'adapta a les necessitats canviants de la família. Hem de tenir en compte que a la casa no només s'hi vivia, sinó que s'hi feien tota una sèrie de feines relacionades amb l'agricultura.

El cos principal de l'edifici de la casa Rull és del segle XVII. Tot i que la casa era rica, no hi ha grans luxes ni presenta característiques particulars. Actualment consta d'una planta baixa, dos pisos i un cap de casa.

Però no sempre ha presentat l'aspecte que avui s'aprecia, ja que al segle XVII hi va haver una reforma que va afectar bàsicament el soler amb l'obertura de noves finestres i la construcció d'una balconada, i també es va arrebossar la façana principal. En un moment indeterminat del segle XIX la casa va patir un incendi. La reconstrucció va afectar sobretot el cap de casa, que va passar de quatre a dues vessants.

Actualment, aquest museu forma part de l'itinerari de l'hàbitat rural.





Poble	Sispony
Parròquia	La Massana
Adreça	Carrer Major, 26
Tipus de bé:	Casa pairal
Estil	Arquitectura popular
Datació	1723
Secció a l'inventari general	Primera, béns d'interès cultural
Classificació	Monument
Data protecció	2009-04-08

Descripció La Casa Rull és un edifici de planta rectangular amb una estructura organitzada en tres crugies disposades de forma simètrica. Es recolza al terreny de forma esglaonada, de manera que la planta baixa té menys profunditat que els pisos superiors. En sentit vertical, es compon de quatre plantes: la planta baixa, dos pisos i el cap de casa. La coberta és de dos vessants amb el carener disposat en sentit nord-oest a sud-est, en el sentit del pendent del terreny i perpendicular a la façana. El ràfec sobresurt per damunt de la façana amb l'objectiu de protegir-la.

La façana principal està orientada al migdia i està arrebossada, excepte el díedre que queda sota el ràfec. A la planta baixa hi ha la porta d'entrada, que fa dos metres d'amplada i està rematada per un arc rebaixat; hi ha, a més, tres finestres petites protegides per reixes de ferro. Al primer pis hi havia hagut una balconada amb barana de ferro, eliminada a mitjan segle XX; queden les dues portes balconeres que hi donaven accés. La resta de les finestres, dues al primer pis i quatre al segon, són de proporcions mitjanes i estan rematades per llindes planes. Al nivell del cap de casa hi ha dos balcons d'ampit que tenen forma rectangular de desenvolupament horitzontal. A la resta de les façanes el nombre d'obertures és més reduït i la majoria consisteixen en finestres de grandària mitjana rematades per llindes planes; a la façana nord-est s'obre la porta que donava a l'hort.

A l'interior, a planta baixa hi ha el vestíbul que té uns espais emprats com a llenyers, dos cellers, un per a la carn i l'altre per al vi, i un magatzem d'eines. Al primer pis hi ha el soler, la cuina, el pastador amb el forn a l'interior, i dos dormitoris, un d'ells de doble alcova. A l'angle nord-oest hi ha el pastador i el forn. Sota l'escala de fusta hi ha dos graners. El segon pis està dividit en dues parts. El cos posterior és una gran sala, originàriament sense compartimentacions on, a mitjan segle XX, es van construir un dormitori i un bany. L'altra meitat, el cos anterior, està dividida en cinc dormitoris. A la tercera planta o cap de casa hi ha una gran sala sense compartimentacions.

La Casa Rull fou la residència d'una de les famílies més riques i influents de la parròquia de la Massana. Va ser construïda al primer quart del segle XVIII, l'any 1723. Va estar habitada de forma permanent fins a l'any 1920. En un moment indeterminat del segle XIX es va produir un incendi, que va tenir el seu inici a la llar de foc del forn i va afectar la meitat superior de la casa. En la reconstrucció que se'n va fer es va modificar la forma de la coberta, que va passar a tenir dues vessants amb un carener central perpendicular a la façana, en lloc de les quatre vessants que tenia abans. Va estar habitada de forma permanent fins a l'any 1920. Els darrers anys del segle XX, a proposta del darrer propietari, va ser restaurada i convertida en infraestructura museística, inaugurada l'any 2000. Poc després, passava a ser propietat del Govern d'Andorra. El Museu està dissenyat per oferir als visitants un testimoni de les formes de vida, els sistemes de producció i de treball, l'estructura familiar i les relacions veïnals de la societat andorrana dels segles XIX i principis del XX.

Decret de declaració de bé d'interès cultural